

MALAWI

In Noord Malawi leven duizenden boeregezinnen van de landbouw. Door de nu al sterk merkbare klimaatsverandering zijn de regenperiodes steeds korter en heviger en de droogteperiodes langer. Hierdoor wordt het voor hen bijna onmogelijk voor hen om in een goed levensonderhoud te kunnen voorzien. Gezinnen leven hierdoor vaak maanden in hongersnood.

Cadecom, de partnerorganisatie van Vastenactie zet zich in om deze gezinnen nieuwe landbouwtechnieken te leren en andere soorten voedsel te laten verbouwen, die in tijden van droogte ook nog kunnen groeien. Met steun van Vastenactie leren de boeren land te irrigeren en cassave, pinda's en andere groenten te planten. Daarnaast sparen ze nu in gemeenschapsverband voedsel op, zodat ze in de extreme droogte periodes daarvan kunnen leven.

Als we hen niet ondersteunen om zich aan te passen aan de nieuwe omstandigheden, dan is een duurzame verbetering van hun levensomstandigheden niet mogelijk. In deze projectbeschrijving leest u wat we kunnen doen om deze boeren gezinnen te helpen, zelf een duurzame toekomst op te bouwen.

Even voorstellen...

Ellen Muula

Ellen Muula woont met haar man en 5 kinderen in Malemba, een van de gebieden waar Cadecom projecten opzet. Haar kinderen helpen mee op het land maar gaan ook gewoon naar school.

Voorheen verbouwde ze alleen mais en zonnebloemen. Ze heeft van Cadecom sojazaad ontvangen en pinda's om te verbouwen.

“van de oogst van de soja en pinda's moet ik een deel inleveren voor de collectieve voorraad en een deel gaat terug naar Cadecom, waar weer nieuwe mensen mee geholpen worden”

Cadecom leerde haar om te irrigeren, en om de gewassen dichter op elkaar te verbouwen, soort bij soort. Zo groeiden de gewassen beter en werd de oogst groter. Ze verbouwt nu ook andere groenten in plastic zakken om zo de droogte te weerstaan.

“voorheen hadden we voedsel om 6 maanden zonder oogst te leven, dus tot januari, maar nu verbouwen we voldoende om 10 maanden van te leven. Ik hou zelfs over om op de markt te verkopen!”

Ook verbouwt ze nu zoete aardappel en cassave en zal ook pinda's verbouwen om ook nog iets van haar opbrengst te kunnen verkopen op de markt.

Zo wil ze geld verdienen om het bladerdak van het huis, dat nu in regentijd lekt, te vervangen door een echt stalen dak. Als er vanuit de groep een persoon de verkoop doet van al de producten dan kunnen ze betere prijzen krijgen. Nu verkoopt haar man nog de producten van henzelf.

“op de markt ligt het er maar aan wat de kopers bieden voor onze producten, op dit moment levert soja heel veel op. Door gezamenlijk te verkopen staan we sterker om een hogere prijs te vragen”

Annie Ngwira

Annie Mgwira heeft een gezin met vier kinderen. Haar kinderen kunnen naar school. Ze verbouwt mais op haar akker en werkt ook op de collectieve akker met haar man. Voordat ze actief deelnam aan het Cadecom programma werkte ze alleen met haar gezin op een klein stukje land.

“er was geen irrigatie, de gewassen groeiden door het beschikbare water. We wisten niet hoe we de mais in de droogteperiode konden behouden. Onze oogsten werden steeds kleiner!”

Door de steeds kortere en hevigere regenperiode mislukte de oogst en spoelde de vruchtbare grond weg. De voorraad voedsel van de oogst was net voldoende om zes maanden droogteweizen te overleven. Dit was niet voldoende om het hele jaar te kunnen leven.

De klimaatsverandering is vooral zichtbaar door steeds kortere regenperiodes. Daarnaast is er door de enorme houtkap voor brandhout en hekken voor de dieren steeds meer bodemerosie. De weinig regen die valt spoelt dus ook meteen weg.

“Door de komst van Cadecom leerden we via een training in groepsdynamiek samen te werken op het land en zo samen een grotere akker te bebouwen. Met de nieuwe technieken kunnen we nu meer verbouwen op minder grond.”

De extra opbrengst van haar oogst wil ze verkopen op de markt om een groter huis te bouwen voor haar gezin, electriciteit aanleggen via zonnecollectoren en haar kinderen te laten studeren.

“Het zou heel goed zijn om een waterbron in de buurt te hebben waar we niet heel lang voor moeten lopen om onze gewassen te irrigeren en om sanitair in het dorp aan te leggen!”

Mesityna Musimuko

De drie kinderen van Mesityna Musimuko gaan naar school. Zelf werkt ze op het land en verbouwt deels op eigen land en deels werkt ze op de collectieve akker met haar man.

Voordat ze met Cadecom in contact kwam, had ze in het droogteseizoen altijd een tekort aan voedsel en leden haar kinderen honger. Dit was te wijten aan de gewassen die ze verbouwde. Deze hadden zoveel water nodig dat er niet voldoende regen was om haar oogst geheel te laten lukken. Zo verbouwde ze tabak, wat op de markt veel geld opbrengt maar heel veel water nodig heeft en hout voor het drogen van de bladeren.

Door de houtkap voor de tabak staat er vrijwel geen boom meer in het veld. Mijn tabaksveldje werd overspoeld door regen en droogte vrijwel direct eraf uit.

Cadecom leerde haar andere gewassen te verbouwen die sneller groeien voor de oogst en veel minder water nodig hebben. Ze verbouwt nu ook cassave, sorghum, en pinda's.

Daarnaast heeft ze geleerd hoe ze haar land moet irrigeren en een andere indeling van haar akker zorgt voor minder waterverbruik en een kleiner stuk grond.

Mijn opbrengst is verdubbeld, ik kan met nog even sparen mijn huis met cement versterken en een stalen dak laten maken voor in de hevige regentijd.

Rosemary Ngweu

Rosemary Ngweu heeft met haar man zes kinderen en houdt naast een eigen akker ook dieren. Voorheen had ze een koe maar die overleefde de droogte niet. Via Cadecom heeft ze geitjes die beter met weinig water kunnen leven. Zelf verbouwt ze ook zonnebloemen.

“We hebben al een geitje terug kunnen geven aan Cadecom. De geit geeft ons melk en de mest van het dier gebruik ik op het land als mest”

Door de trainingen verbouwt ze nu ook andere gewassen, pinda's, soja en mais. Ze heeft een speciale methode leren toepassen op het land. Deze methode zorgt ervoor dat gewassen per soort geplant staan en op een bepaalde afstand van elkaar zodat de irrigatie het beste werkt.

Ook zij ziet dat door de klimaatsverandering de regens heviger, maar vooral korter worden.

“Voorheen duurde de regenperiode veel langer. Nu is de regen na 3 tot 4 maanden al weer verdwenen.”

In de toekomst hoopt ze haar geitenstal uit te kunnen breiden voor meer vlees, huiden, melk en mest. Een deel van de opbrengst wil ze gebruiken voor de verkoop op de markt. Maar op dit moment is al het voedsel nodig voor het gezin zelf, en voor de gezamenlijke voorraad van het dorp.

“Dromen zijn dromen, maar ik hoop ooit genoeg geld op de markt te verdienen om een zonne-bloemolie pers te kunnen kopen. Dan maak ik mijn eigen olie en kan ik bakken en koken met deze olie. Op de markt kan ik dan olie verkopen om te sparen voor zonnecollectoren voor electriciteit!”

CADECOM

CADECOM (Catholic Development Commission) is de katholieke commissie voor noodhulp en ontwikkeling. Dit is de ontwikkelingsstak van de katholieke kerk in Malawi. Cadecom Malawi heeft afdelingen in alle zeven Malawische bisdommen, Aartsbisdom Blantyre, Chikwawa, Dedza, Lilongwe, Mangochi, Zomba en Mzuzu.

Vastenactie richt zich speciaal op de situatie in het noordelijke bisdom Mzuzu met een inwonertal van 2,7 miljoen. De grotendeels christelijke bevolking van het diocees telt een kleine half miljoen katholieken (17,8 procent). Het bisdom kampt als gevolg van de klimaatverandering met grote weersverschillen: er heerst extreme droogte, maar aan de andere kant is er soms hevige neerslag die leidt tot overstromingen. Dit heeft allerlei negatieve gevolgen voor de levensomstandigheden van de bevolking.

Cadecom ondersteunt gemeenschappen bij het opzetten van structurele, kleinschalige initiatieven om hun bestaan te verbeteren, door bijvoorbeeld het krijgen van toegang tot de markt voor hun producten.

Disaster Risk Reduction

Disaster Risk Reduction (DRR) is de naam voor alle activiteiten die er op gericht zijn om de gevolgen van rampen te beperken. Het beperken van huizenbouw in gebieden die vaak overstromen bijvoorbeeld, is een activiteit die onder DRR valt; of het bouwen van scholen die trillingen van aardbevingen goed doorstaan.

Cadecom initiatieven voor DRR zijn gericht op het verminderen van rampen (zoals bijvoorbeeld dijken tegen overstromingen en irrigatiekanalen tegen droogte), maar daarnaast ook op het trainen van de lokale gemeenschappen wat ze voorafgaand en tijdens een ramp kunnen doen. (Bijvoorbeeld een voedsel- en watervoorraad aanleggen voor meerdere dagen) Door groepen te trainen kunnen deze mensen zich direct aanpassen aan de gevolgen van de ramp en zo de schadelijke gevolgen beperken.

DRR initiatieven zijn gericht op humanitaire hulp, ontwikkelingshulp, risicomanagement, klimaatverandering en voorbereiding op noodsituaties.*

In de projectgebieden van Cadecom Mzuzu wordt de verregaande ontbossing als een oorzaak genoemd voor de droogte en overstromingen waar gemeenschappen steeds meer mee te kampen hebben. Tabak is het belangrijkste exportproduct. In Lilongwe en Mzuzu zijn grote veilingen waar de balen in enorme hoeveelheden worden opgekocht van kleinschalige producenten in de dorpen. Een kilo doet momenteel al gauw \$2,50 dus voor veel mensen is het een aantrekkelijke bron van inkomsten, naast de zelfvoorzienende landbouw van voedselgewassen. Veruit het grootste deel van de bevolking van Malawi, 85 procent, leeft in de rurale gebieden (van 'platte' land kun je hier echt niet spreken).

Naast tabak en hout brengen vooral thee en suiker deviezen in het laadje en recentelijk ook katoen. Terwijl de landbouwproductie maar veertig procent uitmaakt van de economie, is ze goed voor tachtig procent van de export.

Welk verschil maakt Cadecom?

Voorheen werkte ieder gezin voor zichzelf, ieder had een eigen stukje land waarvan ze de producten zelf op de markt verkochten. Omdat ze maar een kleine hoeveelheid producten op de markt verkochten en er een heleboel verschillende verkopers op de markt waren, kregen ze vaak een hele lage prijs voor hun oogst. "take it or leave it", ze moesten hun spullen wel verkopen.

Cadecom leert de mensen nu om gezamenlijk hun spullen aan te bieden op de markt. Samen sta je

*wilt u meer weten over DRR projecten, kijk dan op www.cordaid.nl/klimaat

sterk en krijg je een betere prijs voor de producten. Ook leren de boeren soms producten even niet te verkopen omdat ze op dat moment bijvoorbeeld niet zo goed verkopen en de prijs dus laag ligt. Zo leren de boeren het marktmechanisme toe te passen en de concurrentie aan te gaan.

De trainingen van Cadecom in de gemeenschappen leiden eerst vooral tot onderling vertrouwen. Nu is er het vertrouwen gegroeid dat je via je groep goederen kunt herverdelen, dat je de ene keer aan de gevende en een volgende keer aan de ontvangende kant staat.

Nu hebben de boeren met het veredelde zaad van Cadecom niet alleen een veel hogere opbrengst, ook hebben ze dankzij Cadecom een markt aangeboord waar de prijzen flink aan het stijgen zijn. Op den duur kunnen de boerengroepen zich in de visie van Cadecom omvormen tot verenigingen die zich laten registreren en dan zelfstandig kunnen opereren, leningen kunnen krijgen en een stem hebben in besluitvorming van lokale overheden.

Eén van de aandachtspunten van Cadecom is de verhouding tussen vrouwen en mannen. Voorheen was het onacceptabel dat een vrouw hoger stond dan een man, dat een vrouw een leidinggevende positie bekleedde in een groep of gemeenschap. Nu worden vrouwen geselecteerd als vertegenwoordiger in een comité of voor een scholing.

Daardoor zijn ook veel meer vrouwen betrokken geraakt. En vrouwen zijn actiever dan mannen, ze doen vaak het zware productieve werk, terwijl mannen altijd degene waren die verkochten en het geld opstreken. Vrouwen doen het zware werk op het veld, mannen verkopen de producten en gaan dan dikwijls met het geld strijken. Het was onacceptabel dat een vrouw een leidinggevende positie innam, gasten ontving of erbij was als er met gasten gegeten werd.

Campagneleider Martin van der Kuil, op bezoek in Malawi: *“Bij een bezoek is de voorzitter vervangen door een voorzitster, Mollin Mumba, een trotse en krachtige dame die met de grootste vanzelfsprekendheid aanschuift als we aan het eind van onze*

bespreking samen lunchen. Samen met haar penningmeester Nicholas Mwandna en haar secretaris John Nyirenda vormt ze de leiding van het centrale Cadecom-comité in Malembo, waarin van elke groep twee leden vertegenwoordigd zijn. Haar positie staat niet langer ter discussie. Er zijn nu zelfs meer vrouwen dan mannen lid van de boerengroepen.”

Hoe gaat Cadecom te werk

Cadecom vormt lokale groepen waarin mensen als Rosemary, Ellen, Annie en Mesitina gezamenlijk aan de slag gaan. De groepsleden krijgen eerst een training in samenwerking. Voorheen hadden ze hun eigen stukje land en deden ze al het werk zelf. Nu moeten ze leren op elkaar te vertrouwen om samen het werk te verrichten. Ze behouden wel hun eigen stukje land maar werken ook op een gezamenlijke akker waar ze alle verschillende landbouwtechnieken samen leren toepassen.

Irrigatie

In het droogteseizoen moeten de boeren omgaan met zeer weinig water. Vaak betekent het dat ze kilometers moeten lopen om bij een pomp water te halen of uit een bron te scheppen. Cadecom leert ze om dammen aan te leggen om het spaarzame water te behouden in kleine bassins en om op het land met geulen het water goed te gebruiken.

Door bijvoorbeeld de gewassen dichterbij elkaar te planten en niet alle soorten door elkaar heen te plaatsen, kan er met minder water meer gewassen groeien.

Compost

Cadecom leert de boeren om zelf compost te maken door bladeren en plantafval door middel van een speciale techniek te begraven. In de droogteperiode graven ze de compost weer op om het land vruchtbaar te houden.

Bosaanplant

Voor brandhout en tabaksverbouw is er in de hele regio van Mzuzu zeer veel hout gekapt. Hierdoor spoelt in het regenseizoen vaak de vruchtbare grond weg en blijft er een kale bodem over waarop niet verbouwd kan worden. Om dit te bestrijden plant Cadecom met de boeren bomen op het land en leert het de lokale bevolking minder hout te verbruiken.

Zaden en gewassen

Cadecom geeft de boeren andere zaden en gewassen te verbouwen. Voorheen verbouwden de boeren vaak tabak en een lokale maissoort. Deze gewassen hebben heel veel water en tijd nodig om te groeien. In de droogteperiode kon er dus niet verbouwd worden. Nu kunnen ze pinda's, cassave, soja en sorghum (wordt lokale alcoholische drank van gemaakt) verbouwen. Deze soorten groeien in zeer korte tijd en hebben minder water nodig. De boeren moeten na de oogst 3 x de ontvangen

hoeveelheid zaden teruggeven aan Cadecom, zodat er weer nieuwe groepen geholpen kunnen worden. Zo groeit het aantal deelnemende boeren.

Voedselspaarsysteem

De boeren storten een deel van hun oogst in gezamenlijke voedselkorven en schuren, om in extreme droogteperiodes voldoende voedsel te behouden om te overleven. Want ook hier groeit de wereld als we delen.

Geiten

Voorheen hielden de boeren koeien voor de melk en het vlees. Deze dieren kunnen echter niet overleven in droogte. Cadecom geeft de boeren daarom geiten die beter bestand zijn tegen de droogte. Ook hier moeten de boeren van hun geiten de eerste twee jonge geiten afstaan aan Cadecom. Zo kan Cadecom deze weer aan andere groepen uitdelen.

Marktwerving

Een belangrijk probleem voor de lokale boeren is de verkoop van hun producten. Doordat iedere boerenfamilie op eigen houtje de producten verkocht op de markt, kregen ze er zeer weinig geld voor. Op de markt staan tientallen boeren allemaal hetzelfde product (vaak mais) te verkopen. Niet moeilijk voor een opkoper om een zeer lage prijs te vragen.

Nu verenigt Cadecom alle boeren in de groep om gezamenlijk als één verkoper op te treden. Zo staan ze sterker om een goede prijs voor hun producten te krijgen. In de toekomst wil Cadecom zelfs alle producten gezamenlijk laten verpakken om zo ook te kunnen exporteren en er een nog betere prijs voor te krijgen.

Door de trainingen en het verbouwen van andere gewassen krijgen de boeren nu een betere oogst en zo voldoende eten gedurende het hele jaar. Daarnaast kunnen ze een deel verkopen op de markt, voor een betere prijs dan voorheen. Met de opbrengsten hiervan investeren ze in gemeenschappelijke middelen als sanitair, scholing en gezondheidszorg. Als groep kunnen ze ook aanspraak maken op voorzieningen als wegen en onderwijsvoorzieningen bij de lokale overheid. Hiermee kunnen ze zélf werken aan een duurzame toekomst.

Cadecom werkt nu met een aantal groepen, maar er zijn nog veel meer werkgroepen nodig om meer mensen te helpen in hun strijd om hun bestaan en een kans op een duurzame ontwikkeling. Hiervoor is veel geld nodig voor de aanschaf van landbouwmaterialen als scheppen, zaden en gewassen. Daarbij is uw hulp hard nodig. Helpt u mee?

Wilt u deze informatie aan uw parochianen geven, ga dan naar PLAZA. Daar staat de tekst kant en klaar downloadbaar voor u met verschillende foto's.

Kijk op www.vastenactie.nl/plaza

Gezinnen als die van Rosemary of Mesitima leren via Cadecom hun bestaansmogelijkheden te verbeteren door hen landbouwtechnieken te leren, andere gewassen te laten verbouwen en te leren irrigatie toe te passen. Ook door het vervangen van vee dat veel water nodig heeft door bijvoorbeeld geiten, kan de voedselzekerheid van deze mensen worden veiliggesteld. Zo kunnen mensen zelf op eigen kracht verder bouwen aan een toekomst door te investeren in electriciteit, verbeterde huisvesting, sanitair en scholing voor hun kinderen.

Door samen te werken krijgen ze betere prijzen op de markt waardoor hun dromen makkelijker verwezelijkt kunnen worden.

Dit alles wordt mede mogelijk gemaakt door uw inzet en steun. Uw campagne werkzaamheden zorgen voor bekendheid van Vastenactie en de projecten in Malawi.

Om uw campagne nog meer aan te kleden geven we hier vervolgens nog enkele tips om campagne activiteiten te ontplooiën.

Geefvoorbeelden:

Hieronder staan enkele geefvoorbeelden om een idee te geven wat mensen als Rosemary en Mesitina allemaal gebruiken kunnen :

Geef voor vruchtbare akkers:

6 kilo veredeld soja zaad: 2,5 euro

3 kilo veredeld mais zaad: 3 euro

12 kilo veredelde pinda's om te planten: 5 euro

5 kleine watergieters: 12 euro

1 fokgeit: 25 euro

20 grote watergieters: 50 euro

650 boomplantjes: 65 euro

Bisdom Roermond voert campagne om te zorgen voor een pastorale pick-up auto voor vier parochies waaronder de St. Johns Parochie, allen in het Bisdom Mzuzu. Op dit moment moet Frater Steven Bulambo van de St. Johns Parochie alle bezoeken afleggen per motor wat nogal gevaarlijk is. De motor is zeer oud en de wegen slecht onderhouden. Tevens vervoert hij vaak voedsel en benzine voor de parochianen. Deze zijn slecht beveiligd tegen diefstal op de motor. Kijk op www.vastenactie.nl/plaza voor meer informatie over dit project of kijk op de www.bisdrom-roermond.nl

Bereidt een vastenmaaltijd

Organiseer een vastenmaaltijd voor vrienden, familie en bekenden. Hieronder staan een aantal sobere maar erg smaakvolle recepten uit Malawi. Kijk op www.vastenactie.nl/plaza voor de handleiding Vastenmaaltijd.

De mensen in Malawi eten vrijwel alleen een puree van maismeel, nsima, dat ze, door dit te stampen en mengen met water, opeten met een spinazieachtige, zoute groente. Vlees komt ongeveer een keer per jaar op tafel. Nu kunnen ze door het planten van andere gewassen ook groenten eten, cassave, pinda's en soja. Het voedsel is diverser en vooral gezonder.

Om mensen in uw buurt in smaak meer te leren over Malawi kunt u ze natuurlijk ook Nsima laten proeven, maar er zijn ook andere gerechten te bereiden:

BANANENSOEP

Malawi betekent 'het meer waar de zonnenevel in het water wordt weerspiegeld als vuur'. Het land heeft hoge bergen, uitgestrekte vlakten, bossen en een enorm meer - in het breukdal - dat zich uitstrekt langs de grenzen met Tanzania en Mozambique. Voor dit recept kunt u gele (rijpe) bananen gebruiken, die zorgen voor een intrigerende combinatie die zowel als voor- als nagerecht kan dienen.

4 bananen, geschild
700 ml melk (houd 2 eetlepels achter)
geraspte schil en sap van ½ sinaasappel
¼ theelepel kaneel
1 theelepel suiker
1 eetlepel maïzena
zout

U krijgt het beste resultaat door de geschilde bananen en de melk in een staafmixer te pureren. Anders prakt u de bananen fijn en voegt u geleidelijk de melk toe. Klop alles op tot een gladde massa. Doe het mengsel over in een pan en voeg suiker en zout toe, en vervolgens sinaasappelrasp en -sap. Dek de pan af en breng de soep aan de kook; laat hem op een lage warmtebron nog 5 minuten zachtjes koken.

Roer de maïzena met de achtergehouden melk tot een papje en voeg dit al roerend toe aan de soep. Laat de soep 2 minuten doorkoken tot hij licht gebonden is en dien hem warm of koud op met als garnering wat kaneelpoeder.

4 - 6 personen

voor- / bereidingstijd : 5 / 15 minuten

VIS MET BAKBANAAN

4 rijpe bakbananen
250 g gedroogde visjes, 30 minuten geweekt, afgegoten; of 450 g verse vis
2 middelgrote tomaten, in plakjes
1 ui, in ringen gesneden
1 theelepel currypoeder
zout naar smaak
2½ dl water

Pel de bananen, was ze in lauwwarm water en snijd ze in plakjes. Leg in een zware pan of ovenschaal laagjes banaan, vis, tomaat en ui. Eindig met banaan. Meng currypoeder, zout en water en schenk dit uit over de laagjes. Laat het gerecht afgedekt zachtjes gaar sudderen op het fornuis of in een op 175 °C voorverwarmde oven.

4 personen

PINDAKOEKJES UIT MALAWI

150 g gebrande, ongezoeten pinda's, fijngehakt
50 g maïsmeel
1 ei
4 theelepels suiker
1 theelepel arachideolie
1 theelepel water

Bekleed een bakplaat met bakpapier en vet dit licht in. Meng pinda's en maïsmeel. Klop ei en suiker licht en schuimig. Voeg olie en water hieraan toe. Meng het meel-pindamengsel hierdoor. Schep met een theelepel bergjes van het mengsel op de bakplaat, met voldoende tussenruimte. Bak de koekjes in een op 175°C voorverwarmde oven in circa 15 minuten goudbruin.

Voor 4 personen

Op www.vastenactie.nl/plaza staan veel meer recepten uit de Malawische keuken en natuurlijk de handleiding voor het organiseren van een vastenmaaltijd!

50 J A A R

VASTENAKTIE

Cordaid

2010 is voor Vastenaktie een jubileumjaar.

De eerste Vastenaktie begon op Aswoensdag 15 februari 1961.

Op 17 februari 2010 beginnen we aan de vijftigste campagne en op 15 februari 2011 bestaat Vastenaktie dus vijftig jaar. Een bijzondere gelegenheid om terug te kijken naar wat we de afgelopen halve eeuw met z'n allen hebben gerealiseerd.

En vooral ook een aanleiding om vooruit te kijken naar de manier waarop we de komende jaren invulling willen geven aan de traditie van de vastentijd als periode voor soberheid, spiritualiteit en solidariteit.

Hou Vastenaktie Nieuws in de gaten en natuurlijk PLAZA.

Hierop melden we alle activiteiten gedurende de campagne. Daarnaast plaatsen we allerlei extra materialen op PLAZA om uw campagne nog beter aan te kleden.

www.vastenaktie.nl/plaza

MALAWI

Algemene documentatie

Malawi

Malawi is een land in Afrika en grenst aan Zambia, Tanzania en Mozambique. Malawi is de huidige naam voor het voormalige Britse Protectoraat Nyasaland. Nyasa is de oude benaming voor het Malawimeer dat een groot deel van de grenzen van Malawi bepaalt. Malawi werd onafhankelijk in 1964 en heeft sinds 1994 verkiezingen waar meerdere partijen aan meedoen.

Malawi is een van de armste landen van de wereld. De levensverwachting in Malawi is gemiddeld 39,8 jaar; 22% van de kinderen is ondervoed en 52% van de bevolking leeft onder de armoedegrens van \$1,- per dag.

Ernstige droogtes en klimaatwisselingen en niet-effectieve landbouwmethoden zorgen dat Malawi vaak periodes van voedseltekorten kent. Daarnaast vergt de HIV/AIDS epidemie veel slachtoffers. Meer dan 14% van de bevolking is geïnfecteerd met HIV. Mede door de armoede vindt geweld tegen vrouwen plaats en is er sprake van ongelijkheid in kansen en posities tussen vrouwen en mannen.

Zowel de voedselcrises als de HIV/AIDS- en genderproblematiek leiden tot noodsituaties voor met name de arme bevolking op het platteland. De kwetsbaarheid van mensen voor noodsituaties moet in relatie worden gebracht met de wereldwijde klimaatverandering, HIV/AIDS, man/vrouw verhoudingen, toegang tot land en andere natuurlijke hulpbronnen, de nationale (landbouw-) politiek en de effecten van de aanhoudende armoede.

In Malawi leeft 85% van de 11 miljoen inwoners van de zelfvoorzienende landbouw en is zeer kwetsbaar voor noodsituaties als extreme regen of droogte.

Malawi
Hoofdstad Lilongwe
Oppervlakte 118.484 km²
Hoogste punt 3000 m (Mount Mulanje)
Laagste punt 473 m (Malawi-meer)
Aantal inwoners 9.840.474
Autoletter MW
Voertaal Engels
Talen die ook gesproken worden:
Chichewa, Bantoetalen
Munteenheid: Kwacha, onderverdeeld in Tambala.

Geschiedenis

Malawi is op 6 juli 1964 als onafhankelijke staat ontstaan uit het Britse protectoraat Nyasaland (sinds 1907; voor die tijd: British Central Africa Protectorate, d.i. Brits Centraal-Afrikaans Protectoraat).

Malawi kwam in 1891 onder Brits koloniaal bestuur. In 1912 richtten een aantal zwarte voormannen de North Nyasa Native Association (NNNA) op. De NNNA probeerde binnen de bestaande structuren te ijveren voor betere leefomstandigheden voor de contractarbeiders op de plantages en in de mijnen.

In 1915 kwam de evangelist John Chilembwe in opstand tegen het Britse gezag. De opstand werd evenwel neergeslagen en Chilembwe werd gedood. Desondanks groeide hierna het nationaal bewustzijn onder de bevolking.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het Nyasaland African Congress (NAC) opgericht door nationalistenv die streefden naar zelfbestuur voor Malawi ('Nyasaland'). Het NAC verkreeg grote aanhang en begon radicaler te worden. Spoedig streefde het NAC naar een onafhankelijk Malawi. Op 1 augustus 1953 werden Noord-Rhodesië (het huidige Zambia), Zuid-Rhodesië (het huidige Zimbabwe) en Nyasaland (het huidige Malawi) samengevoegd tot een federatie (Centraal-Afrikaanse Federatie). In 1958 werd het Malawi Nationale Congres (MNC) door Hastings Kamuzu Banda opgericht. Het NAC en de MNC verzetten zich krachtig tegen de federatie, die al in 1963 ter ziele ging. In 1963 verkreeg Malawi zelfbestuur met Banda als premier.

Op 6 juli 1964 werd Malawi een onafhankelijke staat. Hastings Kamuzu Banda bleef minister-president. In 1966 riep hij Malawi uit tot een republiek en werd president. Spoedig daarna werden alle politieke partijen behalve de MNC verboden.

Banda werd een dictator die zich in zijn buitenlandse politiek vooral op het Westen oriënteerde. Pas in de jaren tachtig sloot Banda vriendschapsverdragen met buurlanden en andere Afrikaanse staten. Lange tijd was Malawi een van de weinige landen, die banden onderhield met het Zuid-Afrika onder de apartheid.

In 1988 was er sprake van een kortstondige crisis met Mozambique, toen dat laatste land Malawi ervan beschuldigde steun te verlenen aan een Mozambikaanse verzetsbeweging.

In 1991 en 1992 waren er protesten tegen het bewind van president Banda en het éénpartijstelsel. In juni 1993 verkoos de bevolking per referendum dat het eenpartijstelsel moest worden afgeschaft. Spoedig daarna werden er meerdere partijen gelegaliseerd. Het Verenigde Democratische Front (UDF) werd de voornaamste oppositiepartij. Bij de verkiezingen van 1994 werd Banda verslagen. UDF-kandidaat Bakili Muluzi werd de nieuwe president en premier. Op 24 mei 2004 werd Bingu wa Mutharika tot president gekozen en in 2009 opnieuw.

Het land

Malawi is bijna drie keer zo groot als Nederland met een oppervlakte van 118.484 vierkante kilometer. De bevolkingsdichtheid is ongeveer 83 mensen per vierkante kilometer.

In het noorden en noordoosten grenst Malawi aan Tanzania, in het oosten en zuidwesten aan Mozambique en in het westen aan Zambia. Malawi is een langgerekt land. De lengte is ruim 800 kilometer en de breedte varieert tussen de 80 en de 160 kilometer. Het Malawi meer ligt in het oosten van het land en is, net als het land zelf, langgerekt. Het meer neemt een vijfde deel van de totale oppervlakte van Malawi in beslag. Het Malawi meer ligt in de Centraal-Afrikaanse Slenk en het diepste punt is 785 meter. Het meer watert af in de Shire, die daarna in de Zambesi in Mozambique uitkomt om in de Indische Oceaan af te wateren. Ten westen van het Malawi meer liggen steile heuvels met een gemiddelde hoogte van duizend meter. In het zuiden ligt de hoogste berg van Malawi, de Mount Mulanje (drieduizend meter).

De begroeiing van Malawi bestaat uit grassen en bossages. De oevers van de rivieren en het Malawi-meer zijn moerassig. Er groeien veel bijzondere inheemse bloemen in Malawi. Een voorbeeld daarvan zijn de uitbundige gladiolen, maar er zijn ook meer dan honderd soorten orchideeën te vinden. Sparren en eucalyptusbomen zijn geplant voor de houtindustrie. Het wild in Malawi leeft voornamelijk in de nationale parken. Het bekendste park is het Liwonde National Park. Hier leven kuddes olifanten en antilopen. In de Shire Rivier baden kuddes nijlpaarden. Andere parken zijn:

- het Kasungu National Park
- het Nyika National Park
- het Lake Malawi National Park
- het Vwasa Marsh Game Reserve

In het zuiden leven veel luipaarden, jakhalzen en zebra's.

Malawi heeft een tropisch klimaat. De regentijd valt tussen november en april. De beste tijd om Malawi te bezoeken is dus tussen eind april en begin november. Aan het begin van de droge tijd is het bijzonder warm, maar dit is wel de beste periode voor vogelaars. Aan het einde van de droge periode verzamelt het meeste wild zich rond de overgebleven drinkplaatsen. Dit is dus de beste periode om het wild van nabij mee te maken. In oktober is de gemiddelde temperatuur 33 graden Celsius. Juli is de koudste maand met een gemiddelde temperatuur van 21 graden Celsius.

Politiek

Malawi is een republiek met een meerpartijensstelsel. Aan het hoofd staat de president.

Er zijn 24 districten in drie regio's:

het noorden

het midden

het zuiden

Malawi is sinds 1964 onafhankelijk en sinds 1994 is er sprake van een driepartijensstelsel.

Malawi kreeg in de negentiende eeuw met de Europeanen van doen toen de beroemde ontdekkingsreiziger David Livingstone het land aandeed. Landbouw is de kern van de economie en meer dan driekwart van de bevolking is hiervan afhankelijk. Tabak, thee, suiker en katoen zijn de belangrijkste producten, waarvan de eerste drie worden geëxporteerd. Malawi heeft een negatieve handelsbalans. De belangrijkste handelspartners zijn Groot-Brittannië, Zuid-Afrika, Duitsland, Japan en de Verenigde Staten. Het toerisme is op dit moment de belangrijkste groeisector.

Malawi telt 9,8 miljoen inwoners die voor het merendeel in het zuiden wonen. De bevolking bestaat grotendeels uit negerstammen van Bantoe origine zoals: de Tumbuka - de Nyanja - de Chewa - de Tonga en de Yao

Ruim vijftig procent van de bevolking is jonger dan vijftien jaar. De meeste groepen wonen in dorpen. De stam- of dorpsoudste heeft binnen deze gemeenschappen grote invloed. Velen hangen animistische religies aan, maar de missionarissen hebben hun invloed ook doen gelden. Het christendom is met name in het zuiden verspreid.

Cultuur

Traditionele dansen en muziek hebben een grote invloed op het sociale leven van de Malawiërs. De belangrijkste muziekinstrumenten zijn trommels en xylofoons. Deze instrumenten worden tijdens religieuze ritens bespeeld en begeleid door dansers. De dansers hebben, om het ritme kracht bij te zetten, vaak belletjes om hun enkels en polsen. De mondelinge overlevering van verhalen speelt een grote rol bij de verschillende bevolkingsgroepen. De oudsten vertellen tijdens rituele bijeenkomsten de eeuwenoude verhalen door aan de volgende generatie. Maar ook de geschreven literatuur is de moeite waard. Tijdens de onderdrukking van Hastings Banda hebben veel schrijvers zich in de Engelse taal verzet tegen het regime. De tol die ze hiervoor betaalden was dat ze 'persona non grata' waren in hun eigen geboorteland. Een internationaal bekende schrijver is Sam Mpasu die verscheidene jaren in de gevangenis doorbracht. Protestantisme (35%), rooms-katholicisme (30%) en de islam zijn de meest voorkomende religies in Malawi. Een groot deel van de bevolking heeft naast een van deze ook nog een etnisch geloof (43%).

Bisschop Zuza van Mzuzu: *'Als er al sprake is van scheiding tussen de bevolking, dan is die eerder regionaal dan etnisch. We leven gelukkig samen.' Die regionale verschillen typeert hij als een accent op onderwijs in het noorden (vanwege het missionaire verleden van Presbyterianen en katholieken), op landbouw in het centrum en op handel in het zuiden van het land. Sociale verschillen zijn groter dan etnische.'*

De Chewa's, de belangrijkste stam in Malawi, vereren bijvoorbeeld hun voorouders. De mannen van het dorp verbeelden de geest van voorouders. En zo zijn het weer de mannen die de normen en waarden van het volk bepalen. Als individu ben je niets. Je moet je gedragen zoals alle anderen. Al deze ideeën worden door traditionele dansen, gezangen en maskers duidelijk gemaakt. Ieder masker verbeeldt een deugd die geïmiteerd moet worden of juist een ondeugd die vermeden moet worden.

Katholieke kerk

Malawi is bestuurlijk verdeeld in drie regio's: noord, centraal en zuid. De katholieke kerk telt zeven bisdommen, net als in Nederland. Publieke en kerkelijke indeling zijn, dus niet identiek. Evenzogoed zijn de bisdommen uitgestrekt, vooral gezien de gebrekkige wegen en de – in tijd gemeten – lange afstanden. De katholieke kerk heeft een groot tekort aan priesters, waardoor de afmeting van de parochies in vergelijking met Nederland enorm is, zowel in oppervlak als in aantal parochianen.

De vlag

De vlag van Malawi is officieel op 6 juli 1964 in gebruik genomen, kort na de onafhankelijkheid. De opkomende zon staat voor een nieuwe dag, een nieuw begin. Het zwart staat symbool voor het Afrikaanse erfgoed, rood in het midden voor het bloed dat voor de vrijheidstrijd vergoten is. Groen onderaan staat voor het land.

Onderwijs

Malawi heeft een onderwijssysteem dat vergelijkbaar is met het engelse en het onze: acht jaar basisonderwijs en daarna vier jaar voortgezet onderwijs. In het noorden, waar missiescholen er al vroeg voor zorgden dat onderwijs een vanzelfsprekendheid werd, gaan bijna alle kinderen naar school. Vanouds is er een opdeling in openbaar en bijzonder onderwijs. De kerk is bij bijzondere scholen verantwoordelijk voor gebouwen en materialen, de overheid betaalt het onderwijzend personeel. Het bijzonder onderwijs (katholiek of protestants) staat bekend om haar hogere kwaliteit. Driekwart van de universitaire studenten zijn afkomstig van bijzondere scholen.

Het onderwijs is gratis, ook de boeken. Ouders betalen alleen €4,50 voor een schooluniform, nog altijd een heel bedrag met een gemiddelde gezinsgrootte van 6,3 kinderen. Het uniform is trouwens niet verplicht, maar de meeste kinderen dragen het. Het nijpend probleem in afgelegen gebieden is echter het tekort aan docenten. Anders dan in Zambia kan onderwijzend personeel zelf kiezen waar ze willen werken en dan zijn kleine gemeenten niet aantrekkelijk. Daar worden de basisscholen nu met geld van de Britse overheid uitgebreid. Mooie gebouwen, maar een hoofdonderwijzer vertelt bijvoorbeeld dat ze niet meer dan zes leerkrachten heeft voor de 854 leerlingen. Zelfs met onderwijs in twee ploegen – kinderen kunnen maar een halve dag naar school – zijn er nog altijd zeventig leerlingen per docent, terwijl het landelijke maximum zestig is. Onderwijs is in Malawi slecht betaald, een leerkracht verdient niet meer dan €55 per maand, veel minder dan bijvoorbeeld in de gezondheidszorg waar mensen speciale toeslagen ontvangen om ze ervan te weerhouden voor meer geld in het buitenland te gaan werken. En meubilair is er ook al niet in de mooie nieuwe lokalen, de kinderen zitten op de grond.

Voor het voortgezet onderwijs is wel schoolgeld verschuldigd (€35 tot €45 per jaar, privéscholen tot het drievoudige daarvan). De toelating is selectief, op basis van de resultaten in het basisonderwijs.

Of er moet een lokaal middelbaar schooltje zijn, eenvoudig, met slechts één docent en alleen basisvorming; daar is de bijdrage van de ouders slechts €9 per jaar en elk kind kan er naartoe, maar echt goed voortgezet onderwijs is het niet.

Het katholiek onderwijs wordt in het bisdom Mzuzu gecoördineerd door Joseph Longwe (secretaris). Het bisdom heeft driehonderd katholieke basisscholen en zeven middelbare, plus een technische hogeschool. De katholieke kerk is er sinds de dertiger jaren actief in het onderwijs. Door de grotere nadruk op onderwijs is in dit deel van Malawi de alfabetiseringsgraad een stuk hoger dan elders. Volgens Allen Kumwenda (Programma coordinator van Cadecom) kan driekwart van de mensen lezen en schrijven, tenminste in de lokale taal. (Overigens wordt er in de lokale trainingen van boerengroepen desondanks niet zozeer met schriftelijk materiaal gewerkt, maar met concrete, lokale voorbeelden.) 'In het noorden zeg je dat iemand geen onderwijs heeft gehad als hij niet naar de middelbare school is geweest. Bijna iedereen heeft basisonderwijs.'

Bisdom Mzuzu

'Bij jullie is de parochie gecentreerd rond de priester. Bij ons zijn de leken veel belangrijker.' Aan het woord is mgr. Joseph Zuza, sinds 1995 bisschop van Mzuzu. 'De rol van priesters is bij ons vooral om leken te motiveren en te inspireren. In Europa draait alles rond de eucharistie, hier komen mensen samen rond het woord.' Met het weinige aantal priesters en de enorm uitgestrekte parochies – het bisdom telt er vijftien, elk met meer dan honderd kleine kerkgebouwtjes – is het niet mogelijk om vaker dan eens in de twee of drie maanden ergens een eucharistieviering te hebben. De rest van de tijd is het aan leken om woordvieringen te verzorgen. 'Maar dat is ook een kans, want mensen worden zo uitgedaagd hun geloof te verdiepen.' Ten slotte: 'Aan priester blijft de rol om te assisteren, mensen te helpen bij het verstaan van de Heilige Schrift.'

Oecumenisch

Het bisdom Mzuzu beslaat de noordelijke regio en een deel van de centrale regio van Malawi. Van de bevolking van 1,3 miljoen is 23 procent katholiek. De bisschop hecht grote waarde aan het werk van Cadecom voor ontwikkeling, gerechtigheid en vrede en de bestrijding van HIV/Aids. Op al die terreinen is educatie het sleutelwoord. 'Maar dit werk is niet alleen voor katholieken. Daarom willen we ook dat er in de parochiële Cadecom-comités altijd een paar leden van andere kerken vertegenwoordigd zijn. Het is de bedoeling om iedereen in een bepaald gebied te bereiken. We willen niet dat Cadecom gezien wordt als alleen maar iets voor katholieken. We zijn niet alleen op onze eigen mensen gericht maar staan open voor iedereen, ook voor mensen van andere kerken.' En dat zijn in deze streek dan vooral de protestanten (Anglicanen, Presbyterianen, Lutheranen, kleine christelijke kerken), want bijna iedereen is christelijk.

Vasten

Heeft de kerk in Mzuzu ook een vastenactie? Bisschop Zuza: 'Juist in de vastentijd, aan het eind van de regentijd als voorraden van het vorige jaar op zijn en de nieuwe oogst nog niet rijp, hebben de mensen weinig te eten. Dan hoef je niet aan te komen met een oproep tot vasten. We benadrukken meer de spirituele kant van de vastentijd, het gebed en de geest van het weinige dat je hebt met elkaar te delen. Dat leidt tot vernieuwing van jezelf. Als je het iets beter hebt dan anderen, kun je die anderen helpen.'

NSIMA

Nsima is het basisvoedsel voor de lokale bevolking van Malawi. Het bestaat uit maismeel dat in een pot gekookt wordt met water tot een soort pap.

Ingredienten

- 1 kg maismeel
- 2 liter water

Benodigheden:

- 1 pan
- 1 pollepel

Bereiding:

Doe het water in de pan en breng dit aan de kook. Maak met een beetje van het water een beetje maismeel een pap van het maismeel. Voeg dan de rest van het water toe en roer er een stevige pap van.

Kook deze pap gedurende 20 minuten.

Voeg steeds beetje bij beetje meel toe. Blijf roeren tot de pap zacht is gekookt. Laat de pap tien minuten staan. Dan roeren en de Nsima kan worden geserveerd.

Om smaak te krijgen kunt u altijd naar eigen wens kruiden of een saus toevoegen.

Activiteiten:

Voorafgaand en tijdens de Vastenactie campagne 2010 zullen we constant nieuwe informatie toevoegen op onze website PLAZA.

Kijk vooral voor activiteiten als de Koffiestop, de Vastenaktiemaaltijd maar ook voor een sponsorloop op de site. Alle materialen zijn digitaal en snel te verkrijgen.

Organiseert u zelf een activiteit, meldt deze dan ook online. Zo kunnen er meer mensen deelnemen aan het evenement en dient uw activiteit als voorbeeld voor andere vrijwilligers!

Wij wensen u een leuke succesvolle Vastenactie campagne toe!

